

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказом Інституту
розведення і генетики тварин
імені М.В. Зубця НААН
від 15 липня 2026 року №38

ПОЛОЖЕННЯ

**про Центр колективного користування науковим обладнанням
Інституту розведення і генетики тварин імені М.В. Зубця НААН “GENOM”**

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Центр колективного користування науковими обладнанням (далі — Центр) є структурним підрозділом Інституту розведення і генетики тварин імені М.В. Зубця Національної академії аграрних наук України (далі — Інститут).

1.2. Центр створюється, реорганізується та ліквідується наказом директора Інституту на підставі рішення вченої ради Інституту.

1.3. У своїй діяльності Центр керується Конституцією України, Законами України «Про наукову і науково-технічну діяльність», Постановою Кабінету Міністрів України від 21.06.2022 № 703 «Про затвердження Примірного положення про центр колективного користування науковим обладнанням», Бюджетним кодексом України, іншими актами законодавства, Статутом Інституту, наказами директора, а також цим Положенням.

1.4. Центр не має статусу юридичної особи. Права та обов’язки Центру реалізуються через органи управління Інституту, а всі фінансово-господарські операції здійснюються через бухгалтерську службу Інституту у порядку, визначеному в пунктах 5.4. – 5.5. цього Положення.

1.5. Назва структурного підрозділу:

- **Повна:** Центр колективного користування науковим обладнанням Інституту розведення і генетики тварин імені М.В. Зубця НААН “GENOM”.

- **Скорочена:** ЦККНО ІРГТ ім. М.В. Зубця НААН “GENOM”.

- **Повна англійською мовою:** Center for collective use of scientific equipment of the Institute of Animal Breeding and Genetics named after M.V. Zubets NAAS “GENOM”.

II. МЕТА ТА НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ

2.1. **Основною метою** Центру є:

- забезпечення ефективного науково-технологічного розвитку та післявоєнного відновлення тваринництва України шляхом створення відкритої,

високотехнологічної платформи рівноправного доступу до унікального вартісного обладнання для проведення фундаментальних, прикладних та міждисциплінарних досліджень загальнодержавного та світового рівня і впровадження інноваційних розробок у виробництво;

- створення високотехнологічного наукового середовища для підтримки молодих вчених, стимулювання їх до активного інвестування досвіду у розвиток України;

- створення віртуального та цифрового науково-дослідного простору для забезпечення дистанційного, безпечного доступу до унікальних наукових даних, аналітичних інструментів для вітчизняних і закордонних дослідників у режимі 24/7.

2.2. Основні завдання Центру:

- забезпечення рівного, прозорого та оперативного доступу науковців Інституту та сторонніх дослідників до сучасного наукового обладнання, спеціалізованих методик, технологій та експертного супроводу досліджень;

- об'єднання унікального обладнання для його максимального використання для проведення сучасних біологічних наукових досліджень на світовому рівні та оптимізації витрат держбюджету;

- наукове-технічне супроводження та аналітичне забезпечення збереження та оцінки генетичного матеріалу Банку генетичних ресурсів тварин, що має статус об'єкта національного надбання України;

- сприяння підготовці наукових кадрів вищої кваліфікації (аспірантів, докторантів), залучення молодих вчених до науково-дослідної роботи;

- забезпечення утримання наукового обладнання у належному технічному стані, його своєчасної метрологічної повірки, калібрування, обслуговування та ремонту;

- перетворення наукових розробок вчених Інституту на комерційні сервіси для господарств різних форм власності;

- гармонізація технічних стандартів Центру з вимогами ЄС для майбутнього приєднання до європейських дослідницьких інфраструктур;

- впровадження принципів Відкритої науки для забезпечення повної прозорості досліджень, підвищення цитованості українських вчених, інтеграції України до Європейського дослідницького простору.

ІІІ. ПОРЯДОК НАДАННЯ ДОСТУПУ ТА РЕЖИМ РОБОТИ ОБЛАДНАННЯ

3.1. Наукове обладнання Центру використовується для:

- виконання наукових робіт, науково-технічних (експериментальних) розробок, що фінансуються за рахунок коштів державного бюджету України;

- дослідження, що фінансуються за рахунок вітчизняних чи міжнародних грантів та інших джерел, не заборонених законодавством;

- дослідження та послуги, що надаються стороннім юридичним або фізичним особам на договірній (в т. ч. платній) основі.

3.2. Доступ до наукового обладнання та надання наукових (науково-технічних) послуг здійснюються відповідно до Регламенту доступу до наукового обладнання та користування ним, який затверджується директором Інституту.

3.3. Працівники Інституту та установ-учасників, які уклали договір про коопероване використання Центру, мають право на безкоштовний доступ до наукового обладнання для виконання наукових робіт, що фінансуються за рахунок коштів державного бюджету, в межах часу, визначеного Регламентом та графіками роботи.

3.4. Доступ інших юридичних та фізичних осіб до наукового обладнання для проведення досліджень, що не пов'язані з виконанням держбюджетних тем, здійснюється на платній основі згідно з договорами, укладеними з Інститутом.

3.5. Безпосередню роботу на науковому обладнанні здійснюють уповноважені працівники Центру. Самостійна робота сторонніх осіб без присутності уповноваженого працівника забороняється.

3.6. Усі результати наукових досліджень, отримані з використанням обладнання Центру, у разі їх оприлюднення (публікації, лекції, виступи) у відкритих джерелах, повинні містити обов'язкове посилання на їх одержання у Центрі Інституту.

IV. УПРАВЛІННЯ ТА ШТАТНИЙ РОЗПИС

4.1. Керівництво діяльністю Центру здійснює його Керівник, який призначається на посаду та звільняється з посади наказом директора Інституту за погодженням з Вченою радою Інституту.

4.2. На посаду Керівника Центру призначається особа з науковим ступенем (доктор філософії / кандидат або доктор наук) за профілем діяльності Центру та досвідом наукової чи науково-організаційної роботи не менше 3 років.

4.3. Керівник Центру:

Здійснює безпосереднє керівництво підрозділом Центру, несе персональну відповідальність за виконання покладених на Центр завдань та збереження закріпленого майна.

Розробляє та подає на затвердження Регламент доступу та графік розподілу часу роботи приладів.

Забезпечує ведення технічної документації, журналів обліку використання обладнання та руху витратних матеріалів.

Розробляє та контролює дотримання персоналом інструкцій з охорони праці, пожежної та біологічної безпеки.

Щорічно звітує про результати діяльності Центру перед Вченою радою Інституту.

4.4. Штатний розпис Центру формується та затверджується директором Інституту в межах встановленого фонду оплати праці та граничної чисельності працівників за рахунок наявних або додатково введених посад.

4.5. З метою координації роботи, розгляду та відбору заявок на використання обладнання, а також вирішення спірних питань щодо розподілу робочого часу приладів, наказом директора Інституту створюється Координаційна рада Центру, яка діє як дорадчий орган.

V. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНА БАЗА ТА ФІНАНСУВАННЯ

5.1. Матеріально-технічну базу Центру складають наукове обладнання, обчислювальна техніка та приміщення, які перебувають на балансі Інституту та закріплені за Центром наказом директора.

5.2. Усе обладнання закріплюється за конкретними працівниками Центру на правах індивідуальної матеріальної відповідальності.

5.3. Джерелами фінансування Центру є:

- кошти загального фонду державного бюджету, що виділяються НААН на виконання програм наукових досліджень та утримання наукових установ;
- кошти спеціального фонду державного бюджету, отримані від надання Центром платних послуг та виконання госпдоговірних науково-дослідних робіт;
- гранти вітчизняних та міжнародних фондів, благодійні внески;
- інші джерела, які не заборонені законодавством України.

5.4. Вартість надання платних послуг Центру розраховується бухгалтерською службою Інституту (або уповноваженою особою з фінансово-економічної роботи) спільно з Центром відповідно до законодавства про платні послуги наукових установ. Перелік та вартість послуг затверджуються наказом директора та оприлюднюються на офіційному веб-сайті Інституту.

5.5. З метою автономного обліку, накопичення та цільового використання фінансових ресурсів Центру, в Інституті запроваджується відокремлений аналітичний облік (окремий субрахунок аналітичного обліку) усіх надходжень та видатків цього структурного підрозділу.

Кошти, отримані від надання платних послуг, зараховуються на окремий субрахунок аналітичного обліку Центру спеціального фонду Інституту і використовуються за цільовим призначенням на:

- придбання наукового обладнання, хімічних реактивів та інших специфічних витратних матеріалів;
- сервісне технічне обслуговування, ремонт, модернізацію, державну повірку та калібрування обладнання;
- оплату праці працівників Центру, що безпосередньо забезпечує надання цих платних послуг (у межах чинного законодавства).

VI. ПРАВА ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

6.1. Працівники Центру мають право:

- брати участь у наукових конференціях, публікувати результати власних досліджень;
- вносити пропозиції керівництву Інституту щодо оновлення, модернізації чи списання обладнання;
- вимагати від користувачів неухильного дотримання Регламенту доступу та правил техніки безпеки.

6.2. Працівники Центру несуть персональну відповідальність за:

- порушення правил експлуатації наукового обладнання, що призвело до його пошкодження чи виходу з ладу (відповідно до КЗпП України);
- видачу недостовірних чи неперевірених результатів досліджень замовникам;
- порушення правил внутрішнього трудового розпорядку, протипожежної безпеки та охорони праці;
- розголошення конфіденційної наукової чи комерційної інформації замовників (якщо це передбачено умовами договорів).

VII. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

7.1. Це Положення набуває чинності з моменту його затвердження рішенням Вченої ради Інституту (15.07.2026 р. протокол № 8, зі змінами від 31.07.2026 р. протокол №9) та наказом директора Інституту.

7.2. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться за рішенням Вченої ради Інституту та затверджуються наказом директора.

7.3. У випадку ліквідації Центру після рішенням Вченої ради Інституту усе наукове обладнання, прилади та техніка залишається на балансі Інституту і розподіляється між підрозділами за наказом директора.
